

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Nissekollen barnehager

og

Trondheim eiendom

N-7004 Trondheim

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
17/33670/614 A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
01.02.2018

Blomsterbyen barnehage - tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 16. januar 2018 tilsyn ved Blomsterbyen barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Blomsterbyen barnehage kunne ved tilsynet ikke legge fram dokumentasjon på rutiner som omhandler barns sikkerhet i ulike situasjoner. Barnehagens praksis er i liten grad skriftliggjort. Barnehagen har ikke dokumentert sine risikovurderinger og om disse er bakgrunn for etablerte rutiner. Barnehagen mangler en skriftlig rutine for hvordan avvikshåndteringen foregår. Under befaringen ble det også påpekt høy temperatur ved tappepunkter tilgjengelig for barn.

Det ble funnet fire avvik i forbindelse med tilsynet.

Avvik 1: Blomsterbyen barnehage kan ikke dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns miljø og sikkerhet.

Avvik 2: Blomsterbyen barnehage har ikke et internkontrollsystem som tilfredsstiller kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Avvik 3: Blomsterbyen barnehage mangler en skriftlig rutine for avvikshåndtering.

Avvik 4: Det er sannsynlig at temperaturen ved enkelte tappesteder tilgjengelig for barn er for høy.

Frist for retting av avvik

Vi ber om skriftlig bekreftelse innen **01.04.18** på at avvikene er rettet.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Torgarden
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Frist for fremlegging av dokumentasjon

- Miljøenheten ber om dokumentasjon i form av lydmåling på at bygningens tekniske installasjoner (ventilasjonsanlegg) gir tilfredsstillende lydnivå i barnas leke- og oppholdsareal på "Hvitveis".

Dokumentasjonen må fremlegges innen **01.04.18**.

2. Beskrivelse av Blomsterbyen barnehage.

Blomsterbyen barnehage er kommunal og tilhører fra 01.01.2018 enheten Nissekollen barnehager. Barnehagen har to baser med til sammen 4 grupper barn. Barnehagen tok i bruk nytt bygg og uteområde i 2007.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på internkontrollrutiner for å ivareta barns sikkerhet, avvikshåndtering (jf §4) samt dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14). Det ble foretatt en gjennomgang av dokumentasjon med daglig leder, intervju av to ansatte samt befaring av lokalene og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet
Beredskapsplan for barnehagen

Deltakere ved tilsynet

Monica Torvik Svalby, enhetsleder Nissekollen barnehager

Lene Bekkstrand, pedagogisk leder Blomsterbyen barnehage

Sissel Vinje Fjellås, barne- og ungdomsarbeider, Blomsterbyen barnehage

Rune Berg, rådgiver Miljøenheten

Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten

3.1 Risikovurderinger**Avvik 1: Blomsterbyen barnehage kan ikke dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns miljø og sikkerhet.**

Barnehagen må gjennomføre og dokumentere risikovurderinger av situasjoner og aktiviteter som kan utgjøre fare for barnas sikkerhet. Dette innebærer en kartlegging, vurdering av risiko og beskrivelse av tiltak for å redusere risikoen.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Ansvar. Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Ved tilsynet ble vi fortalt at barnehagen har hatt risikovurdering med som et element ved utarbeidelse av rutiner og at tankegangen er implementert i den daglige driften. Personalet går jevnlig gjennom rutiner og vurderer behov for endring. Barnehagen har imidlertid ikke

dokumentert vurderinger som er gjort, og har ikke en systematisk tilnærming til risikovurdering som arbeidsprosess og metodikk.

Vurdering

Vi vurderer at sikkerheten i stor grad er ivaretatt ved barnehagen, men at barnehagen ikke kan dokumentere hva som er kartlagt og vurdert når det gjelder farer og uønskede hendelser i barnehagedriften. Veileder til forskriften, [Miljø og helse i barnehagen](#), sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Disse risikovurderingene skal være skriftlige. Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår.

Dette tilsynet omhandler risikovurderinger og rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Barnehagen må gjennomføre en kartlegging av relevante farer og uønskede hendelser med tanke på barns sikkerhet, og vurderer risikoen for det dere kommer fram til. Basert på risikovurderingen og identifiseringen av ulike risikoforhold skal barnehagens rutiner vurderes og eventuelt revideres, slik at dere reduserer sannsynligheten for at farene oppstår. Videre skal dere vurdere tiltak og beredskapsplaner for å redusere konsekvensen hvis uhellet først er ute. Vi viser til Miljøenhetens [faktaark nr. 71 om risikovurdering i barnehager og skoler](#).

3.2. Internkontrollsystem

Avvik 2: Blomsterbyen barnehage har ikke et internkontrollsystem som tilfredsstillere kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Barnehagens ledelse må gå systematisk igjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. og veilederen "Miljø og helse i barnehagen" for å sikre at alle tema i forskriften er tilstrekkelig ivaretatt og dokumentert.

Avvik 3: Blomsterbyen barnehage mangler en skriftlig rutine for avvikshåndtering og et system for dokumentasjon av melding og håndtering av avvik.

Barnehagen må utarbeide en prosedyre som beskriver hvordan alle typer avvik og mangler skal meldes, dokumenteres og håndteres. Det må etableres et system som dokumenterer melding og håndtering av avvik.

Avvikene er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 Ansvar. Internkontroll.

Observasjoner

I forbindelse med tilsynet kunne barnehagen ikke legge fram oversikt over sine skriftlige rutiner for å ivareta barnas helse miljø og sikkerhet (HMS) ut over generelle rutiner i kommunens elektroniske kvalitetssystem "Kvaliteket". Barnehagen hadde jobbet noe med rutiner for IK-mat og beredskapsplan. På forespørsel kunne ledelsen og ansatte beskrive ulike rutiner som rutiner for tur, kontroll av uteområde m.m., men få av disse var skriftliggjort.

Barnehagen kunne ikke vise til årshjul eller annen type oversikt som viser at barnehagen jobber systematisk med HMS for barna. Det ble muntlig beskrevet kontroll av uteområdet, vernerunde m.m., men hva som kontrolleres var i liten grad skriftliggjort.

Barnehagen beskrev arbeidet med barnehagens beredskapsplan. Denne ble sist gjennomgått i 2017, og fremvist ved tilsynet. Hele personalet har lest beredskapsplanen og kvittert for dette.

Avvikshåndtering

Det ble opplyst at melding av avvik i liten grad har vært skriftliggjort ved barnehagen. Barnehagen benytter i noen grad vaktmesterbok for melding til driftoperatør, men det ble opplyst at melding ofte foregår via telefon. Det er etablert rutiner for melding av skader på barn, inkludert småskadeskjema. Det kunne ved tilsynet ikke legges fram skriftlig beskrivelse av hvordan ulike typer avvik skal meldes og hvor/hvordan.

Vurdering

Vår vurdering er at Blomsterbyen barnehage ikke har et internkontrollsystem som tilfredsstillers forskriftens krav til systematikk og dokumentasjon. Barnehagens personale kunne ved tilsynet beskrive eksempler på internkontrollrutiner, men på forespørsel kunne ikke barnehagen vise til skriftliggjorte rutiner. Barnehagen kunne ikke legge fram dokumentasjon som viste at de beskrevne rutinene følges i form av utfylte sjekklister e.l..

Barnehagen hadde ikke dokumentasjon på at alle tema i forskriften er ivaretatt.

Den framlagte Beredskapsplanen ser litt generell ut, og bør detaljeres mer for å synliggjøre de lokale forholdene ved Blomsterbyen barnehage.

Barnehagen har plikt til å føre internkontroll med barnehagemiljøet etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. (jf. forskriftens § 4) på lik linje med arbeidsmiljøloven, brannvernlovgivningen og annen HMS-lovgivning. Det systematiske arbeidet med barnehagemiljøet bør ses i sammenheng med annen internkontroll. Barnehagen må gå systematisk igjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler og veilederen "Miljø og helse i barnehagen" for å sikre at alle tema i forskriften er tilstrekkelig ivaretatt ved barnehagen. Barnehagen skal kunne vise til hvordan den ivaretar de ulike bestemmelsene. Vi viser også til Miljøenhetens fakttark "[Internkontroll i skoler og barnehager](#)".

Avvikshåndtering

Med unntak av rutiner for melding av skader på barn, framsto rutiner for melding av avvik som noe utydelig og i liten grad skriftliggjort. Det fremkommer ikke klart hva som defineres som avvik, og hva som skal meldes i Kvaliteket, i vaktmesterbod, på kontrollskjema o.l. -

Avvikshåndtering i henhold til internkontrollforskriften skal dokumenteres skriftlig. Det må også etableres en prosedyre som beskrivelse av hvordan avvik (inklusive skader) skal avdekkes, meldes, dokumenteres og behandles. Regelverket tilsier at det skal etableres et internkontrollsystem ved enheten, jf § 4 i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Barnehagens ledelse har ansvar for at det etablerte internkontrollsystemet følges opp og dokumenteres i tilstrekkelig grad. Miljøenheten viser også til bestemmelsene i internkontrollforskriften som stiller krav om skriftlig avvikshåndtering, jf § 5.7 i internkontrollforskriften.

3.3 Sikkerhet på inneområdet

Avvik 4: Det er sannsynlig at temperaturen ved kraner på kjøkken er for høy.

Det må tas en gjennomgang av alle tappesteder som er tilgjengelig for barna og sikre at disse har en temperatur på maks 38 grader.

Avviket er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Det ble ved befaringen påpekt høy temperatur i kraner på basekjøkken. Kranene er plassert slik at de kan være tilgjengelig for barn.

Vurdering

Barns hud er tynnere og mer ømfintlig enn voksnes, og kan derfor få skåldeskader ved langt lavere temperaturer enn voksne. Tappesteder som er tilgjengelig for barna skal derfor holde en makstemperatur på 38 grader. Vi vurderer det som svært sannsynlig at temperaturen ved kjøkkenkraner høy temperatur. Kranene er plassert inne på basene, og vi vurderer at disse er tilgjengelig for barn. Det må gjøres en gjennomgang av alle tappesteder som barn kan ha adgang til og gjøres tiltak som sikrer at temperaturen er innenfor kravene.

3.4 Støy

Miljøenheten ber om dokumentasjon i form av lydmåling på at bygningens tekniske installasjoner (ventilasjonsanlegg) gir tilfredsstillende lydnivå i barnas leke- og oppholdsareal på "Hvitveis".

Observasjon

I forbindelse med befaring observerte vi forhøyede lydnivå i enkelte rom på småbarnsbasen. Dette var på Hvilerom/røddrom på Hvitveis (på plantegninger merket av med 1.17) samt i gang utenfor dette rommet (rom merket 1.42).

Vurdering

Vårt inntrykk fra befaringen var at det forhøyede lydnivået kom fra ventilasjonsanlegget. Forskriften stiller krav til at virksomhetens lokaler og uteområde skal ha tilfredsstillende lydforhold, jfr § 21.

Støynivået som ble observert ved tilsynet indikerer at lydforholdene i de nevnte rommene barnehagen ikke tilfredsstiller kravene til lydnivå fra tekniske installasjoner gitt i NS 8175, klasse C. Støy er definert som uønsket lyd. Støy oppleves som slitsomt, og kan derfor medvirke til stress og helseplager over tid, selv om støyen i seg selv ikke er så høy at den gir hørselsskade. Barnehagens lokaler skal ha tilfredsstillende lydforhold. Det må derfor gjøres målinger av støy fra ventilasjonsanlegget i de nevnte arealene, og basert på disse, må det ved påvist behov gjøres tiltak som sikrer tilfredsstillende lydforhold i barnas oppholdsareal..

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forhåndsvarsel om pålegg

Dersom vi ikke har mottatt bekreftelsen innen fristen, kan miljøsjefen gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Dersom dere har kommentarer til innholdet i rapporten ber vi om melding om dette innen tre uker. Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:
Fagenhet for oppvekst og utdanning
Kommunalsjef barnehage Hilde Skybakmoen